

Sygn. akt II K 1567/19

7. WYROK

8. W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2021r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Anna Zawiślak

Protokolant: st. sekr. sądowy Sylwia Franka

przy udziale Prokuratora ---

po rozpoznaniu w dniu 8.02.2021r., 12.04.2021r. i 28.06.2021r.

sprawy przeciwko:

M. P. synowi R. i M. zd. S., ur. (...) w B.

oskarżonemu o to, że:

w dniu 07 listopada 2019r. w miejscowości B. gmina K. dokonał usunięcia znaku granicznego rozdzielającego działki rolne oznaczone numerami ewidencyjnymi (...)

tj. o czyn z art. 277 kk

1. uniewinnia oskarżonego M. P. od popełnienia zarzucanego mu czynu,
2. na podstawie art. 230 § 2 kpk zwraca firmie Usługi (...) z/s w K. dowód rzeczowy w postaci znaku granicznego przechowywany w depozycie dowodów rzeczowych Sądu Rejonowego w Kaliszu pod nr Drz 3/20,
3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego kwotę 2460 (dwa tysiące czterysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
4. kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

sędzia Anna Zawiślak

UZASADNIENIE			
Formularz UK 1	Sygnatura akt	II K 1567/19	
Jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku dotyczy tylko niektórych czynów lub niektórych oskarżonych, sąd może ograniczyć uzasadnienie do części wyroku objętych			

<p>wnioskiem. Jeżeli wyrok został wydany w trybie art. 343, art. 343a lub art. 387 k.p.k. albo jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku obejmuje jedynie rozstrzygnięcie o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu, sąd może ograniczyć uzasadnienie do informacji zawartych w częściach 3–8 formularza.</p>			
<p>1. USTALENIE FAKTÓW</p>			
<p>1.1. Fakty uznane za udowodnione</p>			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.1.1.	M. P.	<p>w dniu 07 listopada 2019r w miejscowości B. gmina K. dokonał usunięcia znaku granicznego rozdzielającego działki rolne oznaczone numerami ewidencyjnymi (...)</p> <p>tj. o przestępstwo określone w art. 277 k.k.</p>	
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za udowodnione	Dowód	Numer karty	
W dniu 18 września 2019r. B. P. (...) - Usługi (...) zgłosił pracę geodezyjną w obszarze działki nr (...) położonej w obrębie B., gmina K., której celem	częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. P.	80 - 81	

<p>było wznowienie znaków granicznych. Przedmiotowy znak graniczny, którego dotyczy ww. postępowanie, rozgranicza nieruchomość należącą do córki oskarżonego S. P. oraz nieruchomość, której właścicielem jest R. Z.. (...) te są oznaczone numerami ewidencyjnymi (...).</p> <p>W dniu 31.10.2019r. pracownicy B. T. K. oraz P. P. (1) udali się do ww. miejscowości w celu poszukiwania punktów granicznych. O czynnościach wznowienia znaków granicznych zawiadomieni zostali R. Z. oraz S. P.. Oprócz wymienionych na miejsce czynności stawił się oskarżony M. P.. Z uwagi na powstałe wątpliwości dotyczące umiejscowienia znaku granicznego pracownicy B. P. zakończyli tego dnia czynności, informując, iż po wyjaśnieniu okoliczności szef biura geodezyjnego powiadomi strony o terminie kolejnej czynności.</p>			
<p>częściowo zeznania świadka S. P.</p>	<p>48, 81 - 81v.</p>		
<p>zeznania świadka J. Z.</p>	<p>28, 82 - 82v.</p>		
<p>protokół przyjęcia granic nieruchomości, protokół graniczny</p>	<p>21 -23, 107</p>		

zawiadomienia wraz z potwierdzeniem odbioru	18 - 20		
<p>W dniu 07.11.2019r. pracownicy B. T. K. oraz P. P. (1) udali się ponownie do miejscowości B. – w związku z wydanym poleceniem służbowym swojego przełożonego. Dokonali wkopania, w celu wznowienia znaku granicznego, butelki oraz słupka granicznego według dokonanych wcześniej pomiarów. Z czynności tej nie został spisany protokół, nie zawiadomiono o czynności właścicieli nieruchomości sąsiadujących. Przy osadzaniu oznaczeń w gruncie oprócz wyżej wymienionych geodetów obecni byli J. Z. oraz R. Z.- wyłącznie dlatego, iż geodeci jadąc w miejsce gdzie mieli wykonywać czynności musieli przejechać przez nieruchomość rodziny Z. i przy okazji zawiadomili w/w o powyższym. Wymienieni pracownicy B. P. nie są wpisani na listę geodetów uprawnionych prowadzoną przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii. Przy czynności wkopania słupka granicznego nie był obecny uprawniony geodeta B. P.. Obok ww. słupka J. Z. wkopał metalową rurę z wierzchołkiem pomalowanym na pomarańczowo.</p>	częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. P.	80 - 81	

częściowo zeznania świadka S. P.	48, 81 - 81v.		
zeznania świadka T. K.	15 - 16, 83 - 83v.		
zeznania świadka J. Z.	28, 82 - 82v.		
zeznania świadka P. P. (1)	84 - 84v.		
Płyta CD z nagraniami	79		
Tego samego dnia oskarżony M. P. dokonał usunięcia wkopanych oznaczeń oraz metalowej rury przy pomocy maszyny rolniczej oraz szpadla. Na miejsce zdarzenia wezwani zostali funkcjonariusze Policji.	zeznania świadka J. Z.	28, 82 - 82v.	
zeznania świadka P. P. (1)	84 - 84v.		
zeznania świadka T. K.	15 - 16, 83 - 83v.		
zeznania świadka M. Z.	7, 82v. - 83		
Oskarżony M. P. został zatrzymany w dniu 07.11.2019r. o godz. 14.40 i doprowadzony do KP w K. celem przeprowadzenia czynności procesowych. Wymieniony został zwolniony w dniu 07.11.2019r. o godz. 18.20.	protokół zatrzymania osoby	9 - 10	
Do dnia 22 lutego 2021r. wykonawca B. P. nie zawiadomił Starosty K. o przekazaniu wyników zgłoszonej pracy geodezyjnej i nie przekazał wyników tej pracy	informacja z Wydziału Geodezji, Kartografii i Katastru Starostwa Powiatowego w K.	88 - 88v.	

w postaci operatu technicznego.			
Oskarżony M. P. ma 68 lata. Posiada wykształcenie zawodowe, z zawodu mechanik samochodowy oraz rolnik. Jest żonaty, ma dwoje dorosłych dzieci. Utrzymuje się z emerytury w kwocie 1000 zł netto, nie posiada majątku. Oskarżony nie był uprzednio karany.	karta karna	50	
dane osobopoznawcze	40 - 41		
1.2. (...), ty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.2.1.	M. P.		
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za nieudowodnione	Dowód	Numer karty	
Wersja wydarzeń przedstawiona przez oskarżonego M. P. oraz świadka S. P., a mianowicie, że oskarżony w dniu 07.11.2019r. nie wykopał betonowego słupka i elementów umieszczonych w ziemi przez geodetów lecz jedynie metalową	częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. P.	41, 80 - 81	

<p>rukę umiejscowioną na nieruchomości jego córki.</p>			
<p>częściowo zeznania świadka S. P.</p>	<p>48, 81 - 81v.</p>		
<p>2. OCena DOWÓDÓW</p>			
<p>2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</p>			
<p>Lp. faktu z pkt 1.1</p>	<p>Dowód</p>	<p>Zwięźle o powodach uznania dowodu</p>	
<p>1.1.1</p>	<p>częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. P.</p>	<p>Sąd dał wiarę wyjaśnieniom M. P. w części, w jakiej były spójne z pozostałym materiałem dowodowym, a w szczególności co do faktu wykopania przez oskarżonego metalowej rurki wkopanej przez J. Z., a także w zakresie wskazanych nieprawidłowości dotyczących przeprowadzenia przez T. K. oraz P. P. (1) czynności wznowienia przedmiotowego znaku granicznego.</p>	
<p>zeznania świadka J. Z.</p>	<p>Sąd uznał za wiarygodne zeznania J. Z. jako świadka naocznego zdarzenia, w zakresie jakim widział przebieg czynności przeprowadzonych w dniach 31.10.2019r. oraz 07.11.2019r. Zeznania te przyczyniły się do ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie. Były one spójne, logiczne, a wskazany</p>		

	przez świadka przebieg zdarzeń korespondował ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.	
częściowo zeznania świadka S. P.	Sąd dał wiarę wyjaśnieniom tego świadka w części, w jakiej były spójne z pozostałym materiałem dowodowym.	
zeznania świadka T. K. zeznania świadka P. P. (1)	Sąd oparł się na zeznaniach tychże świadków i dał im wiarę w całości. Świadkowie ci przedstawili szczegółowy przebieg przeprowadzanych przez nich w dniach 31.10.2019r. oraz 07.11.2019r. czynności. Tworzą one spójną całość, są logiczne i rzeczowe. Zeznania te stanowiły więc podstawę do dokonania przez Sąd ustaleń faktycznych. Nie było powodu, aby osoby niezainteresowane rozstrzygnięciem w sprawie, przytaczały niezgodnie z prawdą okoliczności.	
zeznania świadka M. Z.	Jako polegające na prawdzie Sąd uznał zeznania świadka M. Z.. Świadek ten nie posiadał jednakże szczegółowej wiedzy dotyczącej przebiegu czynności przeprowadzanych w toku postępowania w przedmiocie wznowienia znaków granicznych.	
dokumenty dołączone do akt sprawy	Za wiarygodne należało uznać także zaliczone w poczet materiału	

	dowodowego dokumenty albowiem zostały one sporządzone przez uprawnione organy w ramach przysługujących im kompetencji, w sposób rzetelny i fachowy. Ich prawdziwość i autentyczność nie wzbudziła w ocenie Sądu wątpliwości.		
2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 1.1 albo 1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
1.2.1	częściowo wyjaśnienia oskarżonego M. P.	Oskarżony w toku całego postępowania nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że nie usunął znaku granicznego, a jedynie stalową rurę, która nie była w jego przekonaniu znakiem granicznym. Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego w zakresie w jakim nie przyznał się do wykopania umieszczonego w gruncie przez T. K. oraz P. P. (1) w dniu 07.11.2019r. substratu słupka granicznego. Wyjaśnienia oskarżonego nie znalazły potwierdzenia w materiale dowodowym uznanym przez Sąd za wiarygodny i stanowiły jedynie przyjęta	

		linię obrony. Wszystkie okoliczności sprawy doprowadziły do przekonania, że wersja zdarzenia przedstawiona przez oskarżonego i świadka S. P. została uzgodniona przez wskazane powyżej osoby w celu ochrony oskarżonego przed odpowiedzialnością karną.	
częściowo zeznania świadka S. P.	Zdaniem Sądu nie sposób było uznać za wiarygodne zeznań tego świadka w zakresie przebiegu wydarzeń z dnia 07.11.2019r. Wersja wydarzeń przedstawiona przez S. P. była zbieżna z relacją oskarżonego, uznaną za niewiarygodną w tym zakresie. Świadek ten jest córką oskarżonego. W ocenie Sądu zeznania te w złożone zostały na potrzeby niniejszego postępowania i w związku z tym powstały wątpliwości co do ich obiektywizmu w danej sprawie.		
3. PODSTAWA PRAWNA WYROKU			
	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Oskarżony	
#	3.1. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania zgodna z zarzutem		

Zwięzłe o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
#	3.2. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania niezgodna z zarzutem		
Zwięzłe o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
#	3.3. Warunkowe umorzenie postępowania		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach warunkowego umorzenia postępowania			
#	3.4. Umorzenie postępowania		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach umorzenia postępowania			
#	3.5. Uniewinnienie	1	M. P.
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach uniewinnienia			
Zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy nie pozwala na			

przypisanie oskarżonemu sprawstwa przestępstwa z art. 277 k.k.

Zgodnie z brzmieniem art. 277 k.k. kto znaki graniczne niszczy, uszkadza, usuwa, przesuwa lub czyni niewidocznymi albo fałszywie wystawia, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Przedmiotem ochrony czynu opisanego w art. 277 k.k. jest pewność obrotu prawnego, w szczególności w zakresie obrotu nieruchomościami oraz integralność terytoriów. Znamiona czynnościowe ujęte są alternatywnie, przy czym "usunięcie" znaku granicznego polega na definitywnym zabraniu go z właściwego dla niego miejsca. Przedmiotem czynności wykonawczej jest "znak graniczny", rozgraniczający nieruchomości (oznaczający granice między gruntami) czyli znak z trwałego materiału, umieszczony w punkcie granicznym (określającym przebieg nieruchomości) lub trwały element zagospodarowania terenu znajdujący się w tym punkcie.

Nadto, stosownie do art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne znaki

graniczne służą do utrwalenia położenia punktów oraz linii granicznych na mapie. Dokumentują one i utrwalają przebieg granicy, czyli linii rozgraniczającej nieruchomości gruntowe, określają ją, wytyczają, wizualizują, urzeczywistniają i wyznaczają, a co szczególnie istotne są gwarantem pewności stanu prawnego nieruchomości.

Poza cechami wizualnymi znaków granicznych (tzw. znaki graniczne naziemne), lub których istnienie można stwierdzić (tzw. znaki graniczne podziemne) kolejnymi są: prawo ustanawiania ich jedynie przez osoby uprawnione przez prawo geodezyjne i kartograficzne oraz umiejscowienie ich zgodnie ze stanem określonym w państwowym zbiorze geodezyjnym i kartograficznym oraz w dziale I ksiąg wieczystych. Szczególna ochrona została więc przewidziana w przepisie art. 277 k.k. nie dla wszystkich elementów, które zostaną umieszczone na granicy w celu wytyczenia jej przebiegu, ale tylko dla znaków granicznych w rozumieniu ustawy praw geodezyjne i kartograficzne. Znakami granicznymi

podlegającymi ochronie prawnej są więc znaki posadowione przez osobę do tego uprawnioną (geodeta), we właściwym trybie, skonstruowanym w taki sposób, że gwarantuje on wszechstronne wyjaśnienie okoliczności istotnych dla prawidłowego odtworzenia położenia punktów granicznych. W przypadku punktów, które mają być powtórnie uwidocznione na gruncie przyjąć można, iż są to tylko takie znaki, które uzasadniają stwierdzenie, że przez posadowienie słupa w określonym miejscu doszło do wznowienia znaku granicznego w rozumieniu art. 39 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne (tj. że słupowi przypisany został walor urzędowego znaku granicznego) (zob np. Adam Sygit, Pr PR 2017r.- Sporne kwestie na tle prawnokarnej ochrony znaków granicznych, Kom do KK- art. 277 SPK T 8. Red. Gardocki 2018).

Niedochowanie właściwej procedury (w tym: wezwania stron do stawiennictwa, brak protokołu potwierdzającego przeprowadzenie czynności wznowienia i jej przebieg z dnia faktycznie wykonywanej czynności, brak uczestnictwa w czynności uprawnionego geodety) uniemożliwia

uznanie posadowionego słupka granicznego za znak graniczny w rozumieniu prawa.

W niniejszej sprawie w szczególności nie dopełniony został wymóg powiadomienia stron o czynności z dnia 07.11.2019r. Wszak zawiadomienie o terminie czynności ma na celu umożliwienie stronie czynnego udziału w niej - czyli merytoryczne przygotowanie się do zajęcia stanowiska, co nie zostało umożliwione właścicielom nieruchomości.

Niewątpliwie nie został także z tej czynności sporządzony protokół wymagany przez art. 39 ww. ustawy. Ponadto w czynnościach podejmowanych w dniach 31.10.2019r. oraz 7.11.2019r. nie uczestniczył uprawniony geodeta B. P.. Osoby dokonujące czynności - T. K. oraz P. P. (1) nie są wpisani na listę geodetów uprawnionych prowadzoną przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii. Natomiast wznowienia znaków granicznych dokonują, na zlecenie zainteresowanych jedynie podmioty, o których mowa w art. 11 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne - uprawnione jednostki wykonawstwa geodezyjnego. Wyraźnie zeznali o tym na rozprawie

w dniu 8 lutego 2021r.
P. P. (1) i T. K. –
podając, iż nie mogli
wykonywać skutecznie
omawianych czynności na
gruncie tak w dniu 31
października 2019r. jak
i 7 listopada 2019r.
albowiem nie mieli do tego
wymaganych uprawnień.
Żeby czynności miały
moc prawną powinien
im asystować geodeta
z uprawnieniami, którego
jednak na miejscu zdarzeń
nie było.

Wskazać należy również,
iż wykonawca usługi
(...) nie zawiadomił
Starosty K. o przekazaniu
wyników zgłoszonej pracy
geodezyjnej i nie przekazał
wyników tej pracy
w postaci operatu
technicznego. Świadczy to
o tym, że nawet geodeta
(osoba najlepiej przecież w
tym gronie zorientowana
w przepisach regulujących
tą kwestię) musiał mieć
co najmniej wątpliwości
co do legalności
i skuteczności swoich
czynności
wznawieniowych
przeprowadzonych w
niniejszej sprawie.

Dlatego uznać należy,
że pracownicy B. P.,
dokonując w dniu
07.11.2019r. wznawienia
znaku granicznego nie
zachowali wymogów
przewidzianych dla tego
rodzaju czynności.
Zachowanie oskarżonego,
polegające na wykopaniu
wkopanego przez T.

<p>K. oraz P. P. (1) słupka (czy innych elementów z gruntu) nie wypełniło znamion przestępstwa, gdyż nie nabrał on charakteru legalnego znaku granicznego. Aby działanie oskarżonego można było zakwalifikować z art. 277 k.k., wykopany przez niego słupek musiałyby być znakiem granicznym w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa.</p> <p>Zatem wobec braku znamion czynu zabronionego należało oskarżonego uniewinnić od popełnienia zarzucanego mu czynu.</p>			
<p>4. KARY, Środki Karne, PRzepadek, Środki Kompensacyjne i środki związane z poddaniem sprawcy próbie</p>			
<p>Oskarżony</p>	<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>
<p>M. P.</p>	<p>2</p>		<p>Sąd w oparciu o przepis art. 230 § 2 k.p.k. dowód rzeczowe w postaci znaku granicznego szczegółowo opisanego w wykazie dowodów rzeczowych nr I/443/19/P nakazał zwrócić uprawnionemu wykonawcy – Usługi (...) z siedzibą w K..</p>

<p>5. Inne ROZSTRZYGNIĘCIA ZAwarte w WYROKU</p>			
<p>Oskarżony</p>	<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>
<p>6. inne zagadnienia</p>			
<p>W tym miejscu sąd może odnieść się do innych kwestii mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a niewyjaśnionych w innych częściach uzasadnienia, w tym do wyjaśnienia, dlaczego nie zastosował określonej instytucji prawa karnego, zwłaszcza w przypadku wnioskowania orzeczenia takiej instytucji przez stronę</p>			
<p>7. KOszty procesu</p>			
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>		
<p>3</p>	<p>O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k., obciążając nimi Skarb Państwa. Jednocześnie sąd zasądził rzecz oskarżonego zwrot wydatków poniesionych związku z ustanowieniem obrońcy - uwzględniając nakład pracy oraz ilość odbytych rozpraw.</p>		

7. Podpis	
SSR Anna Zawisłak	